

Knjižnica dr. Toneta Pretnarja na spletnem portalu Kamra.si

V tem prispevku opisujem domoznanske dejavnosti v Knjižnici dr. Toneta Pretnarja, povezane z objavljanjem na spletnem portalu Kamra.si. Po desetih letih sodelovanja je prav, da naredimo kratek pregled vseh prispevkov. V tem času se je nabralo veliko gradiva, uvedli smo precej novosti, dopolnitev, izboljšav ... Vsaka retrospektiva je dobrodošla pri načrtovanju za naprej.

Kamra.si (vir: splet)

Regijski portal Kamra.si je spletno mesto, ki združuje digitalizirane vsebine s področja domoznanstva v knjižnicah in drugih lokalnih kulturnih ustanovah. Digitalizirane vsebine so tako dostopne z enega mesta, kreirane pa v tistih organizacijah, ki so vsaka za svoje področje najbolj kompetentne. Kamra.si nam daje v uporabo brezplačno infrastrukturo in usposablja nove partnerje, da lahko tudi vsebine lokalnega pomena predstavimo v digitalni obliki preko svetovnega spleta (<https://www.kamra.si>).

Na portalu Kamra.si naša knjižnica objavlja od leta 2011, vsako leto povprečno dodamo po eno zgodbo, do sedaj 14. Prvi prispevek *Prostovoljno gasilsko društvo Podljubelj skozi 80 let* je prišel ravno v času obeleževanja obletnice društva. Potekala je akcija zbiranja gradiva, ki so ga vaščani prinašali na sedež društva, na podlagi katerega se je spisala kronika. Ker je avtor teksta tudi sam član društva, je poskrbel, da je tudi knjižnica sodelovala pri tem. Gradivo smo digitalizirali s knjižničnim skenerjem z možnostjo visoke resolucije, obenem pa se z društvom tudi dogovorili, da gradivo lahko uporablja tudi knjižnica za namen objave na spletu. To je tudi edino mesto, kjer je kronika objavljena, saj je bila prvotno sestavljena le za branje na slavnostni prireditvi.

Prispevek *Zgodovina delovanja Kulturno umetniškega društva Podljubelj* je prav tako nastal ob izidu zbornika *Zgodovino ustvarjanja beležimo že več kot 50 let: jubilejni zbornik Kulturno umetniškega društva Podljubelj*. Delo je potekalo podobno kot pri prvem prispevku. Pokazalo se je, da je sodelovanje knjižničarja domoznanca pri javnih projektih zelo koristno, če ne celo nujno. S tem se mu odprejo vrata arhivov društev in pridobivanje dovoljenj nosilcev avtorskih pravic.

Prispevek *Tržiške tovarne nekoč ...* je nastal za projekt *Domoznanski september* na temo nekdanjih tovarn. Tokrat smo se prvič sistematično lotili zbiranja fotografij in spominov. Tržič je znan po svojih nekdanjih industrijskih velikanih (Peko, Zlit, Lepenka, BPT) in temu primerno se je zbralo veliko gradiva.

V temi *Tržičani v prvi svetovni vojni* smo predstavili 4 vojake iz Tržiča in njihovo usodo v prvi svetovni vojni. Nekaj materiala so nam ljudje sami prinesli v knjižnico na pozive oz. vabila, ki

smo jih objavljali v medijih. V glavnem pa velja, da je večino gradiva pridobljenega na terenu, vedno pa igra svojo vlogo tudi faktor sreče oz. biti v pravem času na pravem mestu.

Za projekt *Domoznanski september* na temo praznovanj z naslovom *Praznovanja v Tržiču nekdanj* smo prvič zbirali spomine s pripovedovalci na domoznanskem večeru v naši knjižnici, prvič smo se tudi povezali z drugimi zavodi (Tržiški muzej).

Konec leta 2016 smo obeleževali 90 let, kar je bil trg Tržič povišan v mesto. V knjižnici smo organizirali na to temo posebno prireditev, kjer smo podrobneje osvetlili takratne dogodke. Obenem pa je bil to tudi začetek sodelovanja z Javnim skladiščem RS za kulturne dejavnosti (JSKD IO Tržič). Objava prispevka na Kamra.si za naslovom *Razvoj Tržiča v času županovanja Ivana Lončarja* je rezultat prvega skupnega projekta, pod naslovom *Gor pa dol po pvac ...* Naslov smo si na pobudo Borisa Kuburiča, vodje izpostave JSKD OI Tržič, sposodili pri oddaji nekdanjega Radia Tržič, ki se je v osemdesetih letih 20. stoletja lotevala lokalnih domoznanskih tem. Sodelovanje se je kasneje izkazalo kot dobro. Poleg zbiranja gradiva iz arhivov obeh ustanov gre tudi za združitev različnih praks raziskovanja. Knjižnica je poleg dela na terenu uvedla uporabo spletnih virov (npr. digitalne knjižnice dLib.si), ki so se dostikrat izkazali za ključne za pridobivanje informacij.

Sledita dva prispevka o *znamenjih v tržiški župniji in župniji Tržič – Bistrica*. Tokrat smo prvič objavili delo zunanjih raziskovalcev. Popis, opis in zgodovino znamenj je prispevala ga. Marija Petek. Skupaj s soprogom Mihaelom sta vse življenje posvetila raziskovanju lokalne zgodovine. Gospa nam je s poznavanjem domačega kraja večkrat pomagala pri domoznanskih večerih. Zdaj že oba pokojna sta knjižnici predala večino svojega domoznanskega arhiva.

Odmevnost prispevka *Življenje Tržiča ob vodah Lomščice, Bistrice in Mošenika* gre na račun znanega raziskovalca domoznanskih tem dr. Draga Paplerja. Na domoznanskem večeru v naši knjižnici je predstavil izkoriščanje vodne energije v tržiškem okolišju v namen pridobivanja električne energije.

Od leta 2017 naprej smo na portalu Kamra.si vsako leto objavili rezultate naših raziskovanj v projektu »*Gor pa dol po pvac*«. V njem raziskujemo družabno življenje v Tržiču po drugi sv. vojni. Naslovi teh prispevkov so dovolj povedni: *Bile so igralke, bili so igralci ...*, *Bili so tržiški ansambli*, *Iz Tržiča še veter ni dober*, *Bili so fotografi ...*

Bili so fotografi (foto: arhiv knjižnice)

Knjižnica dr. Toneta Pretnarja je z vsemi omenjenimi projekti pridobila veliko domoznanskega gradiva, ki smo ga v veliki večini tudi že digitalizirali. Z objavo na spletnem portalu Kamra.si ga tudi posredujemo širši javnosti. Vzporedno z objavo na spletu izdajamo tudi tiskano domoznansko publikacijo *Prve domoznanske novice*. S sodelovanjem s posamezniki in predvsem z drugimi ustanovami pa se knjižnica vse bolj uveljavlja kot posrednik domoznanskega gradiva in informacij.

Nejc Perko
Knjižnica dr. Toneta Pretnarja

Viri:

Spletni portal Kamra.si (<https://www.kamra.si/>)

Letna poslovna poročila Knjižnice dr. Toneta Pretnarja (<https://www.knjiznica-trzic.si/letno-poslovno-porocilo/>)

Domoznanski arhiv Knjižnice dr. Toneta Pretnarja